

Nes Miljøpark AS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Siri Haug, 22003683

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven drift av behandlingsanlegg for forurenset masse på Nes Miljøpark - Nes kommune

Fylkesmannen i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Nes Miljøpark AS, og gir tillatelse til behandlingsanlegg for forurenset masse på Nes Miljøpark i Nes kommune etter forurensningsloven.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr på kr 164 000,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad datert 23.2.2018 og 1.3.2018 om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, supplerende informasjon av 6.6.2018, og sakens øvrige dokumenter.

Fylkesmannen behandler saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg.

Søknad

Nes Miljøpark AS søker om å etablere et jordvaskeanlegg for behandling av forurensete masser (heretter gjenvinningsanlegg) på toppen av Esval Miljøpark KF sitt deponi for ordinært avfall på Nes.

Det søkes om å ta imot 500 000 tonn masser per år. Det er søkt om å behandle følgende avfallsfraksjoner:

EAL kode	Avfallstype	Avfallsstoffnummer
01 04 09	Sand- og leireavfall	1603 eller 1604
01 04 08	Annet avfall av grus og knust stein enn det som er nevnt i 01 04 07	1603 eller 1604
01 05 04	Ferskvannsholdig borevæske og boreavfall	1681
12 01 17	Annet avfall fra sandblåsing enn det nevnt i 12 01 16	1672
17 01 01	Betong	1614

17 01 02	Murstein	1613
17 05 04	Annen jord og stein enn den nevnt i 17 05 03	1603 eller 1604
17 05 06	Annet mudrings slam enn det nevnt i 17 05 05	1606
17 05 08	Annen jernbanelast enn den nevnt i 17 05 07	1603 eller 1604
19 08 02	Sandfangavfall	1603 eller 1604
19 12 09	Mineraler (f. eks. sand og stein)	1603 eller 1604
20 03 03	Avfall fra gaterengjøring	1603 eller 1604
20 02 02	Jord og stein	1603 eller 1604

Det skal ikke tas imot masser som er forurenset i en grad som gjør at massene er farlig avfall. I brev av 8.6.2018 ble videre søknad om å motta slagg og bunnaske trukket.

Massene skal behandles i en vaskeprosess som legger til rette for gjenvinning av opptil 80 % av massene. Rene masser selges som ferdige produkter av puk, singel, stein og sand. Vaskevannet kjøres gjennom en filterpresse der det oppstår en filterkake av forurenset finstoff. Filterkaken vil klassifiseres i henhold til avfallsforskriften før deponering. Vaskingen vil foregå innendørs. Prosessvannet vil renses før det brukes på nytt i vaskeprosessen.

Det søkes om mellomlagring av inntil 40 000 tonn masser på asfaltert areal rundt bygget. Masser vil sorteres i hauger etter forureningsgrad og behandling vil skje i kampanjer slik at prosessen optimaliseres og fortykning av forurenninger forhindres. For å knuse ned stor stein (over 90 mm) som ikke kan mates inn i vaskeanlegget vil det leies inn knuseverk ved behov. Søker oppgir at asfalteringen av området vil ha funksjon som midlertidig tildekning av deponiet og redusere mengden overvann som blir til sigevann.

Høring

Fylkesmannen i Oslo og Viken har sendt søknaden på høring til berørte parter og offentlige organer. Søknaden er også lagt ut på Fylkesmannen sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Romerikes blad og Raumnes avis den 18.6.2018.

Fylkesmannen har mottatt 11 høringsuttalelser til søknaden, hvorav én er en samlet uttalelse fra 49 naboer. Det er også mottatt uttalelse fra Akershus fylkeskommune, Statens vegvesen, Energigjenvinningsetaten i Oslo kommune, Naturvernforbundet, de politiske partiene Nes SV og MDG i Nes, Nes kommune og fra naboer Eva og Søren Nordby og Irene Hoel. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene:

Positive sider ved gjenvinningsanlegget som trekkes frem er:

- Tiltaket er i tråd med målet i regional plan for masseforvaltning om å sørge for størst mulig gjenbruksandel av gjenvinnbare masser. Anlegget vil kunne bidra til kontrollert gjenvinning og avfallssortering.

Hoveddelen av høringsuttalelsene er negative til å tillate virksomheten siden:

- Naboer har plager med dagens virksomhet og frykter at dette nå vil øke. Høy gjenvinningsgrad gjør at deponidriften trekker ut i tid.
- Utendørs steinknusing og pukking berører ikke bare de nærmeste naboene. Støy bærer langt i det åpne landskapet.
- Risikoanalysen viser at det er fare for utslipp. Det er usikkerhet knyttet til konsekvensene av anlegget for miljøet. Det fryktes dårligere vannkvalitet i Vormå og Glomma, forurenset grunn,

setningsskader og ras. Anlegget ligger på et gjenfylt ravineområde, med sårbart elvelandskap nære Vorma. Det er risikofylt å bygge anlegget på toppen av et deponi.

Videre er det spilt inn at følgende ikke er tilstrekkelig kartlagt:

- Forholdet til andre virksomheter i miljøparken. Det er stilt spørsmål til om tiltaket vil gi endringer i sigevannsstrømmer for deponiene, om grunnforholdene tåler denne belastningen, og om det er eksplosjonsfare ved å etablere gjenvinningsanlegget over deponiet.

Vi har mottatt følgende innspill til saksbehandlingen:

- Gjenvinningsanlegget er plassert på område som er regulert til spesialområde for kontrollert fylling. Aktiviteten bryter dermed med gjeldene reguleringsplan for Esva slik den er plassert.
- Risikoreduserende tiltak må iverksettes ved de aktivitetene som er merket med rødt i ROS-analysen.
- Anlegget må ikke ha drift utover ordinær arbeidstid, dvs. hverdager mellom kl. 08.00 til kl. 15.30.
- Flere av de ønskede avfallstypene har betydelige lukt- og støvplagepotensiale. Fylkesmannen må gjøre en streng vurdering av hvilke typer avfall som kan behandles på anlegget. Håndtering av produsert avfall/filterkakene må også vurderes.
- Det kreves nabomøte på Esva miljøpark med representanter fra Fylkesmannen til stede før utslippstillatelsen gis.
- Henstilling om å avvise søknad om steinknusing/pukking på Esva etter behov. Det er miljøproblemer knyttet til pukkeværkdrift. Støyrapporten er mangelfull og flere eiendommer er ikke tegnet inn. Driftsoperatøren har også et pukkeværk på Folbergåsen i kort avstand fra Esva.
- Vil annen virksomhet lempe på Fylkesmannens krav til etterdrift av deponiområdet? Deponeringen av de sterkt forurensede «filterkakene» med oppkonsentrerte miljøgifter bør ikke tillates.

Virksomhetens kommentarer til høringsuttalelsene:

Nes Miljøpark ble tilsendt høringsinnspillene for kommentar. De oppgir at det er søkt kommunen om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplans bestemmelse § 2.1, for tiltakets plassering innenfor Esva Miljøpark. Kommunen ga dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan den 17.10.2018. Kommunen har også gitt byggetillatelse til oppføring av pumpehus og utlegging av vannledning for produksjonsvann, datert 26.04.2018.

Massene som nå skal renses på Nes Miljøpark har tidligere gått direkte til Esva Miljøparks deponi. Det er i stor grad stein som tas ut som rene masser, og ved basiskarakteriseringen vil det være finstoffet som karakteriseres og det samme finstoffet som deponeres som filterkake. Erfaringsmessig fra tilsvarende anlegg i Trondheim, så er filterkaken klassifisert som ikke-farlig avfall.

Det anslås at det vil bli knust masser fire ganger per år, med varighet på ca. 7-14 dager av gangen. Det er beregnet støy fra Esva miljøpark til nærliggende boliger for situasjon med og uten steinknusing. Anlegget er utstyrt med vannspreder for å dempe støvdannelse under knusing.

Konklusjonen fra geotekniske undersøkelser er at bygget har tilfredsstillende plassering. I ROS-analysen er det ikke identifisert noen hendelser der rest-risiko ikke er akseptabel når de identifiserte tiltak er gjennomført.

Fylkesmannens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Vi har tatt høringsinnspillene og Nes Miljøpark sine kommentarer til disse, med i vår vurdering av saken.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg jf. rundskriv T-3/12. I henhold til forurensningsloven § 29 skal den som driver anlegg for behandling av avfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende ha tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11, 5. ledd. Dette innebærer at det må foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres en vurdering etter forurensningslovens bestemmelser.

Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal også vurderes i henhold til vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Industriutslippsdirektivet (IED)

EUs industriutslippsdirektiv gir regler for å kunne fastsette beste praksis for ulike typer industrivirksomhet i Europa. EU-kommisjonen har i august 2018 fastsatt BREF-dokument for avfallsbehandling. Her fremgår nye utslippskrav for ulike typer behandlingsanlegg, over en viss størrelse. Fristen for implementering av de nye utslippskravene i anleggenes utslippstillatelser er august 2022.

Fylkesmannen har stilt krav om at Nes Miljøpark må vurdere om gjenvinningsanlegget er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv, og da især om aktiviteten er omfattet av BREF for avfallsbehandling. Redegjørelsen skal sendes Fylkesmannen innen 31.12.2019.

Mottakskontroll og kontroll av vaskeprosessen

Det er stilt krav om at alle masser skal være analysert før mottak og basiskarakterisert før de kjøres gjennom behandlingsanlegget. Anlegget må kunne dokumentere massenes opprinnelsessted og at det ikke tar imot farlig avfall. Det tillates mottak av masser fra områder der det pågår en akutt forurensning, og man er kjent med at massene ikke er å anse som farlig avfall. Disse massene må mellomlagres separat i påvente av analyseresultater på fastsatte vilkår jf. vilkår 9.4.

De massetyperne det er søkt om å ta imot kan inneholde en rekke ulike forurensninger som metaller, olje, organiske forbindelser og prioriterte miljøgifter. Fylkesmannen har stilt krav om at behandling av masser skal skje i kampanjer jf. søknadens beskrivelse slik at prosessen optimaliseres og uttynning av forurensning forhindres. Virksomheten må ta hensyn til vaskeanleggets funksjon og kapasitet når det vurderes hvilke masser som kan behandles sammen.

Søknaden beskriver en gjenvinningsgrad på opptil 80 % i anlegget. Fylkesmannen legger til grunn at hovedtyngden av massene etter vasking vil tilfredsstille normverdier for rene masser jf. forurensningsforskriften kapittel 2, vedlegg 1. Vi har satt som krav i tillatelsen at det skal kunne dokumenteres at massene som kjøres ut fra anlegget tilfredsstiller normverdiene og ikke inneholder synlig søppel, samt at forurensningsloven § 27 tredje ledd er oppfylt.

Av forurensningsloven § 27 tredje ledd følger det at avfall kan opphøre å være avfall når de som minimum:

1. har gjennomgått gjenvinning,
2. er alminnelig brukt til bestemte formål,
3. kan omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel,
4. innfrir de tekniske kravene som følger av de aktuelle bruksområdene og eventuelle produktkrav og -standarder, og
5. ikke medfører nevneverdig høyere risiko for helseskade eller miljøforstyrrelse enn tilsvarende gjenstander og stoffer som ellers kunne blitt brukt.

Det er med andre ord en absolutt forutsetning at avfallet har gjennomgått "gjenvinning", og at det ikke kan gjenstå ytterligere gjenvinningstiltak. Samtlige kriterier 1-5 skal for øvrig oppfylles.

Det er avfallsbesitteren som skal gjøre vurderingen om avfallet kan anses for å ha opphørt å være avfall jf. forurensningsloven § 27. Vurderingen kan bli fulgt opp ved tilsyn av forurensningsmyndigheten. Når avfall blir produkt gjelder produktregelverket.

Det er viktig at Nes Miljøpark dokumenter hvordan behandlingen fjerner forurensning fra omløp og tallfester den rensegrad behandlingen gir for relevante stoffer. Prøvetakningen for å dokumentere at de rensede massene er rene må følge et oppsatt prøvetakningsprogram.

Sluttavfallet/filterkaker

Flytskjema for prosessen er vedlagt søknaden. Nes Miljøpark mener at forurensningen vil følge vannet og partiklene som er mindre enn 0,063 mm. De små partiklene vil bli skilt fra vannet ved å tilsette flokkuleringsmidler før finstoffet kjøres inn i en filtrepresse hvor vanninnholdet reduseres til 20 %. Nes Miljøpark legger opp til at filterkakene som dannes kan gå til deponiene Esval 2 eller Esval 3 avhengig av egenskapene. Fylkesmannen har stilt som krav at sluttavfallet/filterkakene skal være basiskarakterisert før massene leveres til et behandlingsanlegg eller deponi med tillatelse etter forurensningsloven til å ta dem imot.

Utredningspunkt vedørende dokumentasjon på rensegrad og materialstrømsanalyse

Fylkesmannen har stilt som vilkår at anlegget testes ut for å dokumentere at gjenvinningen virker som beskrevet i søknaden, jf. vilkår 14.1-2. Utredningen skal gjøres i form av to oppstartsperioder, hver på 3 måneder.

Det er satt egne vilkår til oppstartsperiodene. Formålet med oppstartsperiodene er å teste ut selve metoden for rensing og hvordan anlegget takler ulike typer avfall og forurensninger, deriblant prioriterte miljøgifter og oljeforurensning. Det blir viktig i første periode å få testet ut alle hovedkategoriene av typer masser som anlegget ønsker å ta imot i fortsettelsen. Det må lages en materialstrømsanalyse som viser forflytting av masser/avfall, forurensninger og vann gjennom anlegget.

Formålet med den andre perioden er å teste om anlegget fungerer når det belastes med mye avfall samtidig og disse inneholder mange typer forurensninger. Før virksomheten kan gå videre til normal drift, må resultatene fra oppstartsperiodene oppsummeres, vurderes og oversendes Fylkesmannen. Basert på oversendt dokumentasjon, vil Fylkesmannen ta stilling til om det er behov for endringer i vilkårene. Dette innebærer at Fylkesmannen i etterkant av prøveperiodene kan endre vilkårene, inkludert mengden avfall som kan mottas på anlegget.

Dersom det er noen avfallstyper/masser en ikke får testet ut i oppstartsperioden, må en foreta en testkjøring av disse massene før ordinært mottak kan starte.

Søppel i massene

Dersom det følger med søppel med massene som tas imot, for eksempel plast, metall, røtter osv. så må virksomheten sørge for å få skilt dette fra enten gjennom vaskeprosessen, eller ved at det blir sortert fra i forkant av vaskeprosessen.

Betong og murstein

Fylkesmannen ser ikke at anlegget som det er søkt om vil være egnet for å gjenvinne betongavfall. Overflatelag på betongen, som erfaringsmessig kan være forurenset, vil ikke fjernes ved at betongen vaskes. I tillegg er det enkelte problemstoffer i betong (f. eks. krom VI) som potensielt kan føre til uakseptabel utvasking i forbindelse med nyttiggjørelse som produkt. Vi tillater derfor ikke mottak av betongavfall i gjenvinningsanlegget, og avslår denne delen av søknaden fra Nes Miljøpark.

Vi har heller ikke tillatt mottak av murstein ved anlegget, med samme begrunnelse. Vi mener at forurensningen kan sitte i selve materialet.

PFAS- stoffer

På grunn av egenskapene til per- og polyfluorerte alkylstoffer (PFAS) er det ikke åpnet opp for å ta imot masser som er forurenset med disse stoffene ved anlegget. Det betyr at innholdet i mottatt avfall må være lavere enn normverdien i kapittel 2 i forurensningsforskriften.

Utslipp til vann

Håndtering av forurenset vann

Det oppstår forurenset prosessvann gjennom vaskeprosessen. Videre vil avrenning fra lagerområder for forurensete masser gi forurenset vann. Forurenset vann skal samles opp og behandles i et eget renseanlegg inne i bygget. Renseanlegget vil bestå av kjemisk felling, flotasjon og etterpolering med sandfiltre og aktivt kull.

Gjenvinningsanlegget har et netto forbruk av vann. En del av vannet som «forbrukes» vil følge de massene som går ut av anlegget, dvs. som vanninnhold i produkter for salg og i filterkaken/sluttavfall. Vannet vil etter rensing også bli benyttet på nytt i vaskeprosessen.

På bakgrunn av ovenstående er det selvsagt at vannet må renses slik at det blir rent før det brukes på nytt. Det er ved fastsettelsen av kravene til kvalitet på prosessvannet etter rensing brukt krav som stilles til drikkevann og BAT- konklusjonene fra EUs dokument om behandlingsanlegg for avfall. Når det gjelder forurensninger som det ikke er satt krav til i hverken drikkevannsforskriften eller i BAT- konklusjonene, er det valgt å bruke EQS- verdier som anbefales av Miljødirektoratet. Det er krav til målinger av prosessvannet som skal brukes på nytt.

Siden vannet etter rensing gjenbrukes ved at det sirkuleres inn i vaskeprosessen, vil det ikke under drift være forurenset avrenning/utslipp til resipient eller avløpsnett. Anlegget har buffertanker i tilfeller med nedetid i behandlingsanlegget.

Lagring

Tillatt lagringsmengde på 40 000 tonn inkluderer alle masser på virksomhetens område, både forurensede og behandlede/vaskede masser.

Lagringstid

Det er satt krav til lagringstid for ulike fraksjoner i vilkår 9.2 i tillatelsen. I BAT- konklusjonen for behandlingsanlegg for avfall står det at avfallets maksimale oppholdstid på anlegget skal være klart fastlagt. Vi har fastsatt grenser vi mener er rimelige.

Utslipp til vann

Massene lagres utendørs på asfaltdekke rundt bygget. Vi har stilt krav om at lagring skal skje med sikte på å hindre avrenning og slik at sjenerende støvungås. Fylkesmannen har stilt krav om at områder der masser mellomlagres og behandles skal ha tett dekke¹. Avrenning fra massene skal ikke dreneres ned i grunnen og bli til sigevann fra deponiene.

Vann fra området hvor det lagres forurensede masser føres til lokal lagune der vannet samles opp og ledes til vannrenseanlegget inne i bygget.

Overvann fra rene områder ledes inn i produksjonen eller føres til overvannsledning med sandfangskum før utslipp til Vorma. Fylkesmannen ønsker primært at dette overvannet ledes inn i vaskeprosessen. Behandlingsanleggets nærhet til Vorma tilsier at det bør stilles strenge krav til utslipp. Det er gitt tillatelse til utslipp til Vorma, med tilhørende utslippsgrense for partikler, og vilkår om overvåkningsprogram for å dokumentere at kravet overholdes. Det er også satt krav til overvåkning av resipienten etter vannforskriften.

---

¹ Med «tett dekke» forstå et dekke som er ugjennomtrengelig i forhold til det som lagres på det. Vanlig asfalt vil kunne løses opp av ferskt oljesøl.

Utslipp til luft

Støv

Knusing av stein vil generere støv og det vil iverksettes støvreduserende tiltak som del av driften. Eksempler på dette er feiing, vanning og bruk av støvbindemiddel. Utslipp av støv fra anlegget er regulert med grenser tilsvarende det som er angitt i pukkverksforskriften².

Lukt

Gjenvinningsanlegget vil i hovedsak ta imot uorganiske masser. Esval Miljøpark oppgir at avfallet vil være stabilt og ikke ha luktpotensiale. Anlegget skal ikke medføre luktulempere for omgivelsene.

Støy og driftstid

Anlegget vil medføre noe støy. Gjenvinningsanlegget bygges inne i et stålbygg som reduserer støyen fra maskineriet. Mating inn i bygget og opplasting på hjullaster gjøres utendørs. Steinknusing, pukking, vil også medføre støy. Støy fra miljøparken er beregnet til å ligge under grenseverdi i veileder T-1442³ ved alle boliger, også med steinknuser i drift. Største endring i beregnet støynivå er på 4 dB.

Naboer har ved høringsuttalelse uttalt at de er bekymret for at aktiviteten på Esval vil øke. Esval Miljøpark angir at oppstart og drift av gjenvinningsanlegget ikke vil gi vesentlige endringer i den totale aktiviteten på området eller trafikkmengde sammenlignet med dagens situasjon. Driftstidene vil være de samme som for deponiene på Esval. Aktivitet vil flyttes fra deponiområdet til gjenvinningsanlegget, internt i miljøparken.

Anleggets driftstid er mandag til fredag kl. 07.00-20.00, lørdager kl. 08.00-14.00. Det er satt støygrenser som gjelder generelt for anlegget. Driftstiden for pukking er videre regulert til hverdager mellom klokka 08:00-15:30, og inntil 60 dager per år. Virksomheten må dokumentere at støykravene blir overholdt ved at det blir utført støymåling innen 8 uker etter oppstart av steinknusing. Det er også stilt krav om nye støysonekart jf. vilkår 14.3.

Grunnforhold, deponiet Esval 2

Gjenvinningsanlegget er plassert oppå Esval 2 som er kategorisert som et deponi for ordinært avfall jf. avfallsforskriften § 9-5. Deponiet ble startet opp i 1972, og er fortsatt i drift. Deponiet er etablert i en ravinedal på mektige leirmasser. Esval Miljøpark oppgir at på det søkte området for gjenvinningsanlegget så har avfallet vært deponert i en mektighet på ca. 30 m, hvorav de øverste 10 m består av lett forurensede masser. Området har så vært benyttet i ca. 8 år for mellomlagring av bunnaske før behandling. Området er derfor forhåndsbelastet med aske på 20-30 000 tonn. Asken er nå fjernet, og det er fylt opp med ca. 0,1 m med 0-20 mm masse. På toppen er det asfaltert. I 2015 ble det etablert nye gassbrønner på området. Under gjenvinningsanlegget er det lagt perforerte rør og plastmembran for å kunne ta ut gass under bygget. Området har kummer med infrastruktur for gass og peiling av sigevann. Nes Miljøpark oppgir at drift av behandlingsanlegget for avfall ikke vil påvirke sigevannet fra deponiet. Asfalteringen samt prosessbygget selv vil ha en funksjon som midlertidig tildekking av deponiet.

---

² Forurensningsforskriften kap. 30- Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel
https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-931/KAPITTEL_8-7#%C2%A730-1

³ M-128/2014 – Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging
<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/M128/M128.pdf>

Nes Miljøpark har gjort en risikovurdering med hensyn på utslipp til ytre miljø for etablering av gjenvinningsanlegget. Det er identifisert aktiviteter/arbeidsoperasjoner med uakseptabel risiko, og hvor avbøtende tiltak er nødvendig. Oppføring av bygg og lagring av store mengder masser oppå deponiet medfører mulighet for lekkasje av deponigass og risiko for utglidning av masser. Pukking av stein og mellomlagring og transport av forurensede masser utendørs medfører miljørisiko. Det er planlagt risikoreduserende tiltak. Fylkesmannen ser det som svært viktig at risiko ved gjenvinningsanlegget er vurdert i lys av at aktivitetene forgår oppå et deponi. Tidligere geotekniske vurderinger av området (NGI, 2018) beskriver at det er nødvendig med avbøtende tiltak for å ivareta stabilitet i deponiet ved belastning på toppen. Ifølge utredningene som er gjort er det viktig å plassere bygningen med god avstand til deponifronten og at deponiet Esval 2 fylles opp med motfylling ved sigevannsdammen i tråd med beskrivelsen fra geotekniker. Fylkesmannen tar til etterretning at risikovurderingen viser at når planlagte avbøtende tiltak er iverksatt så er det ikke noen forhold som vil medføre en uakseptabel risiko. Vi har stilt som vilkår for tillatelsen, punkt 14.5, at Nes Miljøpark utreder geoteknisk stabilitet av anlegget med massene som virksomheten får tillatelse til å lagre. Nes Miljøpark har videre, gjennom de risikovurderingene som er lagt til grunn for tillatelsen, også et ansvar for at det fylles opp med motfylling i tråd med beskrivelsen fra geotekniker og skal dokumentere at dette blir gjort.

Det er satt vilkår om at Nes Miljøpark tilpasser seg deponidriften ved å gi driftsansvarlig for deponiet tilkomst til nødvendig etterdrift. Tilgangen skal avtales.

Fylkesmannen er forurensningsmyndighet også for deponiene på Esval og ser på aktiviteten og belastningen på området samlet. Det er viktig at aktiviteten til gjenvinningsanlegget ikke vanskeliggjør en senere avslutning av deponiet. Jamfør tillatelsen som Esval Miljøpark KF har til deponidrift etter forurensningsloven, skal deponiet avsluttes når avfall når et nivå/høyde som medfører at planlagt topptetting vil medføre at deponiet vil få en høyde og struktur som er angitt i reguleringsplanen og avslutnings- og etterdriftsplanen. Avslutningen av deponiene etter en utarbeidet plan for dette håndteres gjennom deponitillatelsen. For å begrense dannelsen av sigevann ser Fylkesmannen det som viktig at topptetting av deponiet er iht. kravene i tillatelsen til Esval Miljøpark KF før ny drift startet oppå deponiet. Nes Miljøpark har i samhandling med Esval Miljøpark redegjort for Fylkesmannen for hvordan deponiet er dekt til under oppført bygg og asfaltert flate.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter på tiltaksområdet i Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/>. Imidlertid er det registrert en sårbar stamme av storørret som har sine gyteområder ved Svanfoss og oppvekstområder i Vorma og Glomma. I tillegg vandrer Mjøsørret ned i Vorma fra Mjøsa. Ravinedaler og gammel granskog mot nordvest er registrert som viktige naturtyper. Det er registrert fugl med særlig stor forvaltningsinteresse i nærområdet: hettemåke, sjøorre og dvergdykker. Gjenvinningsanlegget er plassert på toppen et etablert deponi.

Uønskede fremmede arter utgjør en trussel mot norsk natur og økosystemer, og spredning av disse bør forhindres. Fylkesmannen har satt som vilkår for tillatelsen at tiltakshaver iverksetter nødvendige tiltak for å hindre spredning, jf. Forskrift om fremmede organismer³. Vi viser til § 18 om alminnelige krav til aktsomhet.

Fylkesmannen vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av tiltaket legger Fylkesmannen til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Søknaden og Fylkesmannens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Fylkesmannen anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad, men det settes vilkår som et føre-var tiltak. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad.

Fylkesmannen mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Tiltak som fører til fare for forurensning av vann skal også vurderes etter vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig bedre miljøtilstanden i elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Anlegget ligger i område som er del av «Tilløpsbekker til Vorma sør for Sundet» (Vann- Nett ID 002-1581-R). Ifølge databasen er denne vannforekomsten vurdert til å ha udefinert økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand. Vannforekomsten 002-2648-R «Vorma» som renner fra Minnesund/Mjøsa til Vormsund er resipient til avrenningen fra anlegget, og er karakterisert med god økologisk og god kjemisk tilstand. Vorma er vurdert til å være en leirpåvirket elv som gjør det vanskelig å klassifisere miljøtilstand i henhold til vannforskriften.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. Fylkesmannen mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med forutsetning at behandlingsanlegget bygges som beskrevet i søknaden, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Vorma.

I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes; nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Gjenvinningsanlegget skal ikke ha utslipp av prosessvann, prosessvannet følger som nevnt avfallet og produktene ut av anlegget, og det er i tillatelsen etter forurensningsloven satt krav om at avrenning fra mellomlager av forurensede jordmasser skal sirkuleres inn i vaskeprosessen. Det er gitt tillatelse til at avrenning fra mellomlager av rene masser ledes til Vorma på gitte vilkår. Fylkesmannen mener at med de vilkår som er satt i tillatelsen, vil ikke tiltaket være til hinder for at miljømålet blir nådd i resipientene. Utslipet vil ikke føre til ytterligere forringelse. Vannforskriften § 12 kommer dermed ikke til anvendelse.

Miljøriskovurderingen som Esva Miljøpark har gjort finner at det er «mulig risiko» for avrenning av forurensning til Vorma. Virksomheten vil derfor gjennomføre basisovervåkning og tiltaksorientert overvåkning av vannforekomsten, jf. vannforskriften.

Nes Miljøpark skal overvåke tilstand i resipienten etter vannforskriftens bestemmelser jf. vilkår 14.6. Overvåkningen skal samordnes med Vannområde Hurdalsvassdraget/Vorma. Med samordning menes at Nes Miljøpark skal påse at deres overvåkningsprogram ikke overlapper med kommunens overvåkning.

Fylkesmannen oppfordrer til koordinering av overvåkningsprogram med de øvrige virksomheter på stedet så langt dette er mulig.

Samfunnsmessige hensyn

I vår region er det mye bygge- og anleggsvirksomhet. Det er også planlagt store samferdselsprosjekt som vil generere mye forurensede masser. Det er derfor behov for steder hvor dette kan håndteres på en forsvarlig måte.

Området er regulert til delområde A «spesialområde for kontrollert fylling» jf. «reguleringsplan for kommunal fyllplass - Esva 2» datert 26.03.1996. Dispensasjon for oppføring av gjenvinningsanlegget på stedet ble gitt av Nes kommune ved vedtak av 17.10.2018. Tiltaket er dermed i henhold til gjeldende plan.

Et sentralt prinsipp i regjeringens nasjonale avfallsstrategi fra 2013 er avfallshierarkiet som gir en prioritert rekkefølge av avfallshåndteringen i Norge. Det er positivt at masser som er forurenset blir rensert. Tiltaket er videre i tråd med målet i regional plan for masseforvaltning i Akershus, som ble vedtatt av fylkestinget 24.10.2016, om å sørge for størst mulig gjenbruksandel av gjenvinnbare masser. Massene som tidligere har gått til deponi vil nå gå gjennom behandlingsanlegget. Dette medfører at massene blir forbehandlet før deponering jamfør intensjonen i avfallsforskriften § 9-6, og gir en bedre utnyttelse av deponikapasitet på Esva 2 og Esva 3.

Returtransporten fra gjenvinningsanlegget vil utnyttes til å kjøre ut produkter av pukk, singel, stein og sand til byggeprosjekter i regionen. Rene masser som har gjennomgått gjenvinning sirkuleres inn igjen i markedet igjen. Dette vil bidra til å nå målene om å sikre byggeråstoff, og om å redusere miljø- og samfunnsbelastning fra masseuttak, massehåndtering og massetransport.

Nærheten til Esva Miljøpark sitt deponi gjør at transportavstand for filterkaken blir minimal, forutsatt at filterkakene tilfredsstiller kravene til deponering på ordinært og/eller inert deponi.

Fylkesmannen anser det som viktig at virksomheten har god dialog med naboer til anlegget.

Konklusjon

Avfallsanlegg kan gi noen ulemper for nærmiljøet i form av trafikk, støv, støy og lukt. Anleggene er imidlertid viktige i forhold til å håndtere det avfallet som oppstår i samfunnet og få til en bedre ressursutnyttelse. Økt gjenbruk av avfall er i tråd med nasjonal avfallspolitikk. Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttens virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til virksomheten. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig. Det er satt vilkår i tillatelsen for å sikre at miljøet i og rundt behandlingsanlegget blir ivaretatt.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Rapport fra prøveperioder	Innen 4 uker etter at perioden er gjennomført.	14.1
Prosedyre for karakterisering av mottatt masse	Før mottak av masser	9.2.1
Prøvetakningsprogram for rensede masser	Før normal drift	9.5
Program for utslippskontroll	Før mottak av masser	10.4 og 14.2
Støysonekart	31.12.2019	14.3
Støymåling	Innen 8 uker etter oppstart med steinknusing	7
Måling av diffuse utslipp til luft	Innen 8 uker etter oppstart med steinknusing	4.1.1
Utredning av om virksomheten er omfattet av Industriutslippsdirektivet og BAT for avfallsbehandling	31.12.2019	14.4
Utredning av stabilitet av grunnen med anleggets belastning	01.03.2020	14.6
Undersøkelse av vannforekomst (Vorma)	01.06.2020	11.2 og 14.5
Årsrapport	01.03 hvert år	10.5

Virksomheten skal ikke sende inn dokumentasjon til Fylkesmannen. Dette vil eventuelt blir gjennomgått ved tilsyn.

Vedtak om tillatelse

Fylkesmannen gir Nes Miljøpark AS tillatelse til drift av behandlingsanlegg for forurensede masser på Nes Miljøpark, Miljøparkveien 112 (gbnr. 93/1) i Nes kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 29. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr 08.12.2017. Vi varslet sats 3 som i 2018 utgjorde kr 138 300,- for behandling av søknaden.

Fylkesmannen vedtar at forurensningsforskriftens § 19-4 sats 3 kommer til anvendelse i denne saken. Sats 3 utgjorde i 2018 kr 138 300,- og i utgjør i 2019 kr 164 000. På bakgrunn av medgått ressursbruk, samt at en del av vår saksbehandling er gjort i 2019 vurderer vi det som rimelig at Nes Miljøpark AS skal betale kr 164 000,- for Fylkesmannens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Kunngjøring

Vi vil kunngjøre vedtaket i Romerikes blad og Raumnes avis og på Fylkesmannens nettsted www.fylkesmannen.no/ov/. Nes Miljøpark skal betale kostnaden for kunngjøringen i avisen, jf. forurensningsforskriften § 36-18, andre ledd.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef

Siri Haug
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Referanser:

- L 13.03.1981 nr. 6 Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)
- L 10.02.1967 nr. 10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven, fvl.)
- L11.06.1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- F 01.06.2004 nr. 931 Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- L 19.06.2009 nr. 100 Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- F 15.12.2006 nr. 1446 Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- L 27.06.2008 nr. 71 Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- F 01.06.2004 nr. 930 Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Rundskriv nr. T-3/12, dato: 21.11.2012, Klima- og miljødepartementet, *Fylkesmannens myndighet etter forurensningsloven oreigningslova og produktkontrollloven*
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til behandlingsanlegg for forurenset masse
- 2 Situasjonsplan

Kopi til:

Esva Miljøpark			
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA)	Maridalsveien 120	0461	OSLO
Statens vegvesen, Region øst	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Oslo kommune,	Postboks 54 Mortensrud	1215	OSLO
Energigjenvinningsetaten			
Nes SV	v/ Morten Tvethaug, Tveithaugvegen	2150	ÅRNES
Eva og Søren Nordbye	Vesetalleen 20	2060	GARDERMOEN
Irene Hoel			
Nes kommune	Postboks 114	2151	ÅRNES
Naturvernforbundet i Nes	v/ Karin Irene Olsen, Sætervegen 37	0032	OSLO
Naboer til Esva Miljøpark	v /Anne Oppegaard		
Nes MDG	v/ Erik McKenzie, Ullershowvegen 37	2160	VORMSUND
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO